

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (ôsma rozšírená komora)

zo 7. novembra 2019*

„Inštitucionálne právo – Európsky parlament – Rozhodnutie, ktorým sa niektoré výdavky politickej strany vyhlasujú za neoprávnené na účely grantu na rok 2015 – Rozhodnutie, ktorým sa priznal grant na rok 2017 a stanovilo sa predbežné financovanie vo výške 33 % maximálnej sumy grantu a povinnosť poskytnúť bankovú záruku – Povinnosť nestrannosti – Právo na obranu – Rozpočtové nariadenie – Pravidlá uplatňovania rozpočtového nariadenia – Nariadenie (ES) č. 2004/2003 – Proporcionalita – Rovnosť zaobchádzania“

Vo veci T-48/17,

Alliance for Direct Democracy in Europe ASBL (ADDE), so sídlom v Bruseli (Belgicko), v zastúpení: pôvodne L. Defalque a L. Ruessmann, neskôr M. Modrikanen a napokon Y. Rimokh, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Európskemu parlamentu, v zastúpení: C. Burgos a S. Alves, splnomocnené zástupkyne,

žalovanému,

ktorej predmetom je návrh na základe článku 263 ZFEÚ na zrušenie rozhodnutia Parlamentu z 21. novembra 2016, ktorým sa určité výdavky vyhlasujú za neoprávnené na účely grantu na rozpočtový rok 2015, a na zrušenie rozhodnutia Parlamentu FINS-2017-13 z 12. decembra 2016 o poskytnutí grantu žalobkyni na rok 2017 v rozsahu, v akom sa týmto rozhodnutím obmedzuje predbežné financovanie na 33 % maximálnej sumy grantu s výhradou zloženia bankovej záruky,

VŠEOBECNÝ SÚD (ôsma rozšírená komora),

v zložení: predseda komory A. M. Collins (spravodajca), sudcovia M. Kāņčeva, R. Barents, J. Passer a G. De Baere,

tajomník: F. Oller, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 8. mája 2019,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Žalobkyňa, Alliance for Direct Democracy in Europe ASBL (ADDE), je politickou stranou na európskej úrovni v zmysle článku 2 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2004/2003 zo 4. novembra 2003 o štatúte a financovaní politických strán na európskej úrovni (Ú. v. EÚ L 297, 2003, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 500).
- 2 Dňa 30. septembra 2014 podala žalobkyňa žiadosť o finančné prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskej únie podľa článku 4 nariadenia č. 2004/2003 na rozpočtový rok 2015.
- 3 Na svojej schôdzi 15. decembra 2014 predsedníctvo Európskeho parlamentu prijalo rozhodnutie FINS-2015-14 o poskytnutí grantu žalobkyni v maximálnej výške 1 241 725 eur na rozpočtový rok 2015.
- 4 Dňa 18. apríla 2016 externý audítor prijal svoju audítorskú správu, podľa ktorej sa výdavky na rozpočtový rok 2015 vo výške 157 935,05 eura považujú za neoprávnené.
- 5 Od mája 2016 útvary Parlamentu vykonali niekoľko dodatočných kontrol. V nadväznosti na tieto kontroly Parlament 23. mája 2016 zaslal žalobkyni list, v ktorom ju informoval o rozhodnutí svojho predsedníctva z 9. mája 2016, v ktorom sa spresnili kritériá pre výklad zákazu financovania referendových kampaní.
- 6 V dňoch 26. a 27. septembra 2016 vykonali útvary Parlamentu inšpekciu v priestoroch žalobkyne.
- 7 Dňa 30. septembra 2016 podala žalobkyňa žiadosť o finančné prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2017.
- 8 Listom zo 14. októbra 2016 generálny riaditeľ pre financie Parlamentu informoval žalobkyňu, že na základe správy o externom audite a dodatočných kontrolách, ktoré vykonali útvary Parlamentu, sa séria výdavkov považuje za neoprávnenú na účely rozpočtového roka 2015. Žalobkyňa bola vyzvaná, aby predložila svoje pripomienky najneskôr do 4. novembra 2016.
- 9 Dňa 2. novembra 2016 žalobkyňa predložila svoje pripomienky k listu generálneho riaditeľa pre financie Parlamentu zo 14. októbra 2016. Okrem toho požiadala o vypočutie na schôdzi predsedníctva Parlamentu, ktoré bolo naplánované s cieľom prijať rozhodnutie o záverečnej správe, ktorú predložila za rozpočtový rok 2015.
- 10 Dňa 10. novembra 2016 generálny tajomník Parlamentu vyzval predsedníctvo Parlamentu, aby prijalo rozhodnutie o záverečnej správe, ktorú žalobkyňa predložila za rozpočtový rok 2015 a ktorou sa niektoré výdavky vyhlasovali za neoprávnené.
- 11 Predsedníctvo Parlamentu na schôdzi 21. novembra 2016 preskúmalo záverečnú správu, ktorú žalobkyňa predložila po dokončení svojej účtovnej závierky za rozpočtový rok 2015. Sumu 500 615,55 eura označilo za neoprávnenú a konečnú výšku grantu priznaného žalobkyni stanovilo na 820 725,08 eura. Žalobkyňu preto vyzvalo na vrátenie sumy 172 654,92 eura (ďalej len „napadnuté rozhodnutie týkajúce sa rozpočtového roka 2015“).
- 12 Dňa 5. decembra 2016 generálny tajomník Parlamentu vyzval predsedníctvo, aby prijalo rozhodnutie o žiadostiach o financovanie zo všeobecného rozpočtu Európskej únie za rozpočtový rok 2017, ktoré podali viaceré politické strany a politické nadácie na európskej úrovni, medzi ktoré patrí aj žalobkyňa.

13 Na svojej schôdzi 12. decembra 2016 predsedníctvo Európskeho parlamentu prijalo rozhodnutie FINS-2017-13 o poskytnutí grantu v maximálnej výške 1 102 642,71 eura žalobkyni za rozpočtový rok 2017, v ktorom sa predpokladalo, že predbežné financovanie sa obmedzí na 33 % maximálnej výšky grantu, a to s výhradou poskytnutia bankovej záruky na prvú žiadosť (ďalej len „napadnuté rozhodnutie týkajúce sa rozpočtového roka 2017“). Toto rozhodnutie bolo podpísané a oznámené žalobkyni 15. decembra 2016.

Konanie a návrhy účastníkov konania

14 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 27. januára 2017 žalobkyňa podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

15 Samostatným podaním podaným do kancelárie Všeobecného súdu v ten istý deň žalobkyňa podala návrh na predbežné opatrenie. Tento návrh bol zamietnutý uznesením zo 14. marca 2017, ADDE/Európsky parlament (T-48/17 R, neuvverejnené, EU:T:2017:170). O trovách konania sa malo rozhodnúť neskôr.

16 Po skončení písomnej časti konania bola žalobkyňa predvolaná na pojednávanie, ktoré bolo pôvodne stanovené na 6. júna 2018 a následne odložené z dôvodu nemožnosti jej právneho zástupcu dostaviť sa na pojednávanie.

17 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 30. júla 2018 žalobkyňa požiadala o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci podľa článku 147 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu. Vzhľadom na pripomienky Parlamentu a po tom, čo boli žalobkyni predložené určité otázky a bola vyzvaná, aby predložila niektoré dokumenty v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania podľa článku 89 rokovacieho poriadku, Všeobecný súd uznesením z 5. februára 2019, ADDE/Európsky parlament (T-48/17 AJ, neuvverejnené) zamietol žiadosť o právnu pomoc.

18 Po tom, čo žalobkyňa určila svojho nového právneho zástupcu, boli prednesy účastníkov konania a ich odpovede na ústne otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, vypočuté na pojednávaní 8. mája 2019.

19 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:

- zrušil napadnuté rozhodnutie týkajúce sa rozpočtového roka 2015,
- zrušil napadnuté rozhodnutie týkajúce sa rozpočtového roka 2017 v rozsahu, v akom obmedzuje predbežné financovanie na 33 % maximálnej sumy grantu s výhradou poskytnutia bankovej záruky,
- uložil Parlamentu povinnosť nahradiť trovy konania.

20 Parlament navrhuje, aby Všeobecný súd:

- zamietol žalobu ako nedôvodnú,
- uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania vrátane trov konania o nariadení predbežného opatrenia.

Právny stav

O návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2015

- 21 Na podporu návrhu na zrušenie rozhodnutia, ktorým sa niektoré výdavky na rozpočtový rok 2015 vyhlasujú za neoprávnené, žalobkyňa uvádza tri žalobné dôvody, pričom prvý je založený na porušení zásady riadnej správy vecí verejných a práva na obranu, druhý na porušení článkov 7 až 9 nariadenia č. 2004/2003 a tretí na porušení zásad proporcionality a rovnosti zaobchádzania.
- 22 Keďže žaloba neobsahuje žiadnu argumentáciu k tretiemu žalobnému dôvodu, ktorý je tak vyjadrený len abstraktným spôsobom, tento žalobný dôvod je neprípustný, pretože samotné odvolávanie sa na zásadu práva Únie, ktorej porušenie sa uvádza, bez uvedenia skutkových a právnych okolností, na ktorých sa toto tvrdenie zakladá, nespĺňa požiadavky článku 76 písm. d) rokovacieho poriadku (rozsudok z 3. mája 2007, Španielsko/Komisia, T-219/04, EU:T:2007:121, bod 89).

O údajnom porušení zásady riadnej správy vecí verejných a práva na obranu

- 23 Prvý žalobný dôvod uvedený na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2015 sa delí na dve časti. V prvej časti tohto žalobného dôvodu žalobkyňa tvrdí, že Parlament porušil zásadu riadnej správy vecí verejných, ako aj článok 41 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), keďže napadnuté rozhodnutie týkajúce sa finančného roka 2015 nie je z dôvodu zloženia predsedníctva Parlamentu ani spravodlivé, ani nestranné. Konkrétne poukazuje na to, že v tomto predsedníctve, zloženom z predsedu a zo štrnástich podpredsedov Parlamentu, nie je zastúpený ani jeden zástupca takzvaných „euroskeptických“ strán. Preto toto predsedníctvo nie je vzhľadom na svoje zloženie schopné zabezpečiť nestrannú a objektívnu kontrolu finančných prostriedkov pridelených politickým stranám a politickým nadáciám, ktoré sú s nimi spojené. Potvrdzuje to aj vytvorenie nezávislého orgánu na tieto účely podľa článku 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 1141/2014 z 22. októbra 2014 o štatúte a financovaní európskych politických strán a politických nadácií (Ú. v. EÚ L 317, 2014, s. 1).
- 24 Okrem toho žalobkyňa tvrdí, že pani Ulrike Lunacek, podpredsedníčka Parlamentu, ktorá patrí do skupiny Zelení/Slobodná európska aliancia, a je členkou predsedníctva Parlamentu, urobila verejnú vyhlásenie pred schôdzou, ktoré viedlo k prijatiu napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2015, ktorými preukázala svoj nepriateľský postoj a nedostatok nestrannosti voči žalobkyni.
- 25 V druhej časti prvého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2015 žalobkyňa vytyka porušenie práva na obranu, najmä práva byť vypočutý, ktoré zaručuje článok 41 ods. 2 písm. a) Charty, a článok 224 rokovacieho poriadku Parlamentu, ktorý platil v čase skutkových okolností. Tvrdí, že jej písomné pripomienky z 2. novembra 2016 neboli oznámené predsedníctvu Parlamentu. Podľa nej sa v oznámení, ktoré generálny tajomník Parlamentu zaslal predsedníctvu, uvádzalo, že uvedené pripomienky sú k dispozícii na požiadanie. Tvrdí takisto, že napriek žiadosti, ktorú v tomto zmysle podala, ju toto predsedníctvo nepozvalo na vypočutie počas schôdze, na ktorom sa prijalo napadnuté rozhodnutie týkajúce sa rozpočtového roka 2015. Napokon uvádza, že napadnuté rozhodnutie týkajúce sa finančného roka 2015 bolo prijaté a podpísané ešte pred schôdzou predsedníctva Parlamentu z 21. novembra 2016, keďže jej bolo zaslané e-mailom ešte pred plánovaným ukončením tejto schôdze.
- 26 V replike žalobkyňa dodáva, že jej písomné pripomienky z 2. novembra 2016 neboli zohľadnené, komentované alebo vyvrátené generálnym riaditeľom Parlamentu pre financie alebo generálnym tajomníkom Parlamentu v jeho oznámení predsedníctvu Parlamentu. Podľa nej sa list tohto generálneho riaditeľa pre financie zo 14. októbra 2016, ktorý jej bol zaslaný, a oznámenie uvedeného

generálneho tajomníka z 10. novembra 2016, zaslané uvedenému predsedníctvu, zhodujú. Vzhľadom na tieto úvahy tvrdí, že jej právo na vypočutie príslušným orgánom, v tomto prípade týmto predsedníctvom, bolo porušené.

- 27 Parlament namieta voči tvrdeniam žalobkyne.
- 28 Pokiaľ ide o porušenie zásady riadnej správy vecí verejných, Parlament tvrdí, že žalobkyňa nepredložila nijaký dôkaz, pokiaľ ide o údajnú zaujatosť jeho predsedníctva. Okrem toho právomoc uvedeného predsedníctva prijímať rozhodnutia týkajúce sa financovania politických strán na európskej úrovni vyplýva z článku 224 rokovacieho poriadku Parlamentu platného v čase skutkových okolností a z článku 4 rozhodnutia predsedníctva Európskeho parlamentu z 29. marca 2004 upravujúceho pravidlá uplatňovania nariadenia č. 2004/2003 v znení zmien a doplnení (Ú. v. EÚ C 63, 2014, s. 1, ďalej len „rozhodnutie predsedníctva z 29. marca 2004“), pričom žalobkyňa voči týmto ustanoveniam nevzniesla nijakú námietku nezákonnosti. Okrem toho Parlament uvádza, že nariadenie č. 1141/2014 nie je v prejednávanej veci uplatniteľné a že v každom prípade právomoc na prijímanie rozhodnutí o žiadostiach o financovanie prislúcha vždy Parlamentu, a nie nezávislému orgánu vytvorenému týmto nariadením.
- 29 Parlament vo svojej duplike uvádza, že tvrdenia predložené žalobkyňou týkajúce sa nedostatku nestrannosti člena jeho predsedníctva sa týkali len jedného člena tohto orgánu. Okrem toho predmetné vyhlásenia podľa neho nepreukazujú neexistenciu nestrannosti, ale len naznačujú, že tento člen už preskúmal otázku a rozhodol sa, ako bude hlasovať na schôdzi tohto predsedníctva.
- 30 Pokiaľ ide o údajné porušenie práva na obranu a práva byť vypočutý, Parlament tvrdí, že žalobkyňa bola vyzvaná, aby predložila svoje pripomienky k tomu, že existovalo riziko, že séria výdavkov sa bude považovať za neoprávnenú na účely rozpočtového roka 2015, čo urobila 2. novembra 2016. Podľa neho tieto pripomienky preskúmal jeho generálny riaditeľ pre financie, ktorý sa domnieval, že nemôžu vyvrátiť konštatovanie o neoprávnenosti predmetných výdavkov. Navyše uvádza, že oznámenie jeho generálneho tajomníka z 10. novembra 2016, ktorým vyzval predsedníctvo, aby prijalo napadnuté rozhodnutie týkajúce sa rozpočtového roka 2015, odkazovalo výslovne na uvedené pripomienky. Okrem toho uvádza, že v tomto oznámení sa ďalej uvádzalo, že tie isté pripomienky boli k dispozícii na jeho sekretariáte na požiadanie. Napokon, pokiaľ ide o tvrdenie, že uvedené rozhodnutie bolo prijaté a podpísané pred schôdzou tohto predsedníctva, tvrdí, že ak toto rozhodnutie bolo pripravené pred uvedeným stretnutím, bolo by zaslané žalobkyňi až po tom, čo by ho predsedníctvo preskúmalo a prijalo.
- 31 Všeobecný súd sa domnieva, že najprv treba preskúmať druhú časť prvého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2015.
- 32 Okrem toho podľa článku 41 ods. 2 písm. a) Charty právo na riadnu správu vecí verejných zahŕňa okrem iného právo každého na vypočutie pred prijatím akéhokoľvek individuálneho opatrenia, ktoré by sa ho mohlo nepriaznivo dotýkať.
- 33 Podľa článku 224 ods. 3 rokovacieho poriadku Parlamentu platného v čase skutkových okolností predsedníctvo Parlamentu po skončení rozpočtového roka schvaľuje záverečnú správu o činnosti politickej strany príjemcu a finančné vyúčtovanie. Podľa odseku 5 toho istého článku predsedníctvo koná na základe návrhu generálneho tajomníka. S výnimkou prípadov uvedených v odsekoch 1 a 4 tohto článku predsedníctvo pred prijatím rozhodnutia vypočuje zástupcov dotknutej politickej strany.
- 34 Rešpektovanie práva na obranu navyše predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorá sa uplatní vtedy, ak má správny orgán v úmysle prijať voči osobe rozhodnutie, ktoré nepriaznivo zasahuje do jej postavenia. Na základe tejto zásady sa musí osobám, ktorých záujmy toto rozhodnutie významnou

mierou ovplyvňuje, umožniť, aby mohli účinne vyjadriť svoje stanovisko ku skutočnostiam, z ktorých správny orgán zamýšľa vychádzať pri svojom rozhodnutí. Na tento účel musia mať k dispozícii dostatočnú lehotu (rozsudok z 18. decembra 2008, Sopropé, C-349/07, EU:C:2008:746, body 36 a 37).

- 35 Po prvé, pokiaľ ide o výhradu žalobkyne, podľa ktorej nebola osobitne vypočutá v rámci vypočúvania na schôdzi predsedníctva Parlamentu, ktoré viedlo k prijatiu napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2015, stačí konštatovať, že ani predmetná právna úprava, ani všeobecná zásada dodržania práva na obranu jej nepriznávajú právo na formálne vypočutie, keďže možnosť predložiť svoje písomné pripomienky postačuje na zabezpečenie dodržania práva byť vypočutý (pozri analogicky rozsudky z 27. septembra 2005, Common Market Fertilizers/Komisia, T-134/03 a T-135/03, EU:T:2005:339, bod 108, a zo 6. septembra 2013, Bank Melli Iran/Rada, T-35/10 a T-7/11, EU:T:2013:397, bod 105). Je tiež nesporné, že žalobkyňa mohla predložiť svoje písomné pripomienky 2. novembra 2016.
- 36 Po druhé, pokiaľ ide o výhradu žalobkyne, podľa ktorej jej písomné pripomienky z 2. novembra 2016 neboli oznámené predsedníctvu Parlamentu, treba uviesť, že body 5 a 6 oznámenia generálneho tajomníka Parlamentu z 10. novembra 2016, ktorým vyzýva predsedníctvo Parlamentu, aby prijalo napadnuté rozhodnutie týkajúce sa rozpočtového roka 2015, odkazujú na tieto pripomienky a uvádzajú, že boli vzaté do úvahy, pričom sa v nich ďalej uvádza, že pôvodné dokumenty sú k dispozícii na požiadanie na sekretariáte Parlamentu. Túto výhradu preto nemožno prijať.
- 37 Po tretie treba zamietnuť tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého bolo napadnuté rozhodnutie týkajúce sa finančného roka 2015 prijaté a podpísané pred schôdzou predsedníctva Parlamentu, keďže uvedené rozhodnutie bolo žalobkyni zaslané e-mailom 21. novembra 2016 o 19,16 hod., teda pred koncom uvedenej schôdze. Ako správne tvrdí Parlament, nič nebráni tomu, aby bol návrh rozhodnutia pripravený pred schôdzou, ako je to v prejednávanej veci. Parlament ďalej spresňuje, že toto rozhodnutie bolo žalobkyni zaslané až potom, keď predsedníctvo preskúmalo otázku a prijalo predmetné rozhodnutie. Treba konštatovať, že žalobkyňa nepredložila žiadny dôkaz, ktorý by umožnil usudzovať, že toto tvrdenie je nesprávne. Táto výhrada musí byť preto zamietnutá.
- 38 Po štvrté, pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, že jej písomné pripomienky z 2. novembra 2016 neboli zohľadnené, komentované alebo vyvrátené generálnym riaditeľom Parlamentu pre financie alebo generálnym tajomníkom Parlamentu v jeho oznámení z 10. novembra 2016, treba konštatovať, že uvedené oznámenie výslovne odkazuje na tieto pripomienky a uvádza, že boli zohľadnené na účely predmetného návrhu. Parlament preto nemožno brať na zodpovednosť pre porušenie práv žalobkyne na obranu z tohto dôvodu. Pokiaľ sa žalobkyňa domnieva, že napadnuté rozhodnutie týkajúce sa rozpočtového roka 2015 primeraným spôsobom nezodpovedá tvrdeniam uvedeným v jej pripomienkach, je jej úlohou spochybníť podstatu tohto rozhodnutia, ako to urobila aj v rámci druhého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2015.
- 39 Druhú časť prvého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2015 preto treba zamietnuť ako nedôvodnú.
- 40 Pokiaľ ide o prvú časť prvého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2015, treba uviesť, že podľa článku 41 ods. 1 Charty s názvom „Právo na riadnu správu vecí verejných“ má každý právo, aby inštitúcie a orgány Únie vybavovali jeho záležitosti nestranne, spravodlivo a v primeranej lehote.
- 41 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že právo na to, aby boli záležitosti inštitúciami Únie vybavené nestranne, zaručené v článku 41 ods. 1 Charty, odzrkadľuje všeobecnú zásadu práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. decembra 2017, Španielsko/Rada, C-521/15, EU:C:2017:982, body 88 a 89).

- 42 Podľa judikatúry zásada riadnej správy vecí verejných znamená okrem iného povinnosť príslušnej inštitúcie preskúmať starostlivo a nestrannne všetky relevantné prvky daného prípadu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. júna 2017, Schniga/CPVO, C-625/15 P, EU:C:2017:435, bod 47).
- 43 Okrem toho požiadavka nestrannosti zahŕňa jednak subjektívnu nestrannosť v tom zmysle, že žiadny z členov inštitúcie, ktorá rozhoduje o veci, nesmie prejavovať osobnú zaujatosť, a jednak objektívnu nestrannosť v tom zmysle, že inštitúcia musí poskytnúť dostatočné záruky na vylúčenie akýchkoľvek oprávnených pochybností v tomto ohľade (rozsudky 11. júla 2013, Ziegler/Komisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 155; z 20. decembra 2017, Španielsko/Rada, C-521/15, EU:C:2017:982, bod 91, a z 27. marca 2019, August Wolff a Remedia/Komisia, C-680/16 P, EU:C:2019:257, bod 27).
- 44 Konkrétnejšie, pokiaľ ide o vyhlásenia, ktoré môžu spochybniť požiadavky nestrannosti, je potrebné pripomenúť, že dôležitý je ich skutočný význam, a nie ich doslovná forma. Okrem toho otázka, či vyhlásenia môžu predstavovať porušenie práva na riadnu správu vecí verejných, a najmä práva, aby boli jeho záležitosti prejednané nestrannne, treba rozhodnúť v kontexte osobitných okolností, za ktorých bolo sporné vyhlásenie formulované. Predovšetkým je potrebné preskúmať, či sa vyhlásenia obmedzujú na zdôraznenie existencie rizika porušenia uplatniteľných pravidiel alebo v tejto súvislosti prejedávajú konečné rozhodnutie (rozsudok z 30. septembra 2003, Atlantic Container Line a i./Komisia, T-191/98 a T-212/98 až T-214/98, EU:T:2003:245, body 445 a 448).
- 45 Okrem toho, keď má Parlament k dispozícii širokú mieru voľnej úvahy, súdne preskúmanie, ktoré sa uplatňuje na výkon tejto právomoci, je obmedzené na overenie toho, či boli dodržané predpisy upravujúce procesný postup a odôvodnenie, ako aj na správnosť zistenia skutkového stavu, neexistenciu zjavne nesprávneho posúdenia a zneužitia právomoci (pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. mája 2009, VIP Car Solutions/Parlament, T-89/07, EU:T:2009:163, bod 56, a z 10. novembra 2015, GSA a SGI/Parlament, T-321/15, neuvverejnený, EU:T:2015:834, bod 33). V prípade, že inštitúcie Únie majú širokú mieru voľnej úvahy, dodržanie záruk stanovených právnym poriadkom Únie v rámci správnych konaní, najmä zásada riadnej správy vecí verejných a povinnosť nestrannosti, má o to zásadnejšiu dôležitosť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. novembra 1991, Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, bod 14). V prejednávanej veci, pokiaľ ide o správne konanie, ktoré sa týka komplexných právnych a účtovných hodnotení, treba konštatovať, že Parlament disponuje istou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o prijatie rozhodnutia o oprávnenosti výdavkov vynaložených žalobkyňou v rámci rozpočtového roka 2015, najmä na základe článkov 7 a 8 nariadenia č. 2004/2003.
- 46 Predmetný prípad je potrebné skúmať so zreteľom na tieto úvahy.
- 47 V prvom rade sa žalobkyňa domnieva, že zloženie predsedníctva Parlamentu svojou povahou samo osebe postačuje na spochybnenie nestrannosti tohto orgánu. Toto tvrdenie nemožno prijať z troch dôvodov.
- 48 Na úvod treba uviesť, že predsedníctvo Parlamentu je kolektívnym orgánom zloženým z predsedu a zo štrnástich podpredsedov Parlamentu, ktorí sú volení hlasovaním poslancov Parlamentu podľa článkov 16 a 17 rokovacieho poriadku Parlamentu účinného v čase skutkových okolností. Zloženie tohto orgánu teda má odrážať pluralitu, ktorá existuje v rámci samotného Parlamentu.
- 49 Ďalej je irelevantné, že nariadenie č. 1141/2014 vytvorilo nezávislý orgán na výkon určitých funkcií vo vzťahu k politickým nadáciám na európskej úrovni, keďže uvedené nariadenie sa neuplatňuje na skutkové okolnosti, ktoré sú základom tohto sporu. Podľa jeho článku 41 sa toto nariadenie uplatňuje až od 1. januára 2017. V každom prípade podľa článku 18 ods. 4 toho istého nariadenia v spojení s článkom 5 ods. 1 rozhodnutia predsedníctva Parlamentu z 12. júna 2017, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia č. 1141/2014 (Ú. v. EÚ C 205, 2017, s. 2), patrí právomoc prijímať rozhodnutia o žiadostiach o financovanie vždy tomuto predsedníctvu.

- 50 Ako napokon správne uvádza Parlament, treba konštatovať, že žalobkyňa nevzniesla námietku nezákonnosti podľa článku 277 ZFEÚ proti ustanoveniam upravujúcim zloženie predsedníctva Parlamentu a jeho právomoc prijímať rozhodnutia týkajúce sa financovania strán a politických nadácií na európskej úrovni, najmä článkov 24 a 25 rokovacieho poriadku Parlamentu platných v tom čase a článku 4 rozhodnutia predsedníctva z 29. marca 2004.
- 51 V druhom rade, pokiaľ ide o správanie jedného z členov predsedníctva Parlamentu, žalobkyňa tvrdí, že tento člen verejne formuloval vyhlásenia preukazujúce nedostatok neustrannosti voči nej pred schôdzou tohto predsedníctva 21. novembra 2016.
- 52 Na účely posúdenia dôvodnosti výhrady žalobkyne týkajúcej sa vyhlásení člena predsedníctva Parlamentu je potrebné zohľadniť viacero skutočností, akými sú obsah sporných vyhlásení, funkcie osoby, ktorá formulovala vyhlásenia, a úlohu, ktorú táto osoba pri prijímaní rozhodnutia skutočne zohrávala.
- 53 Pokiaľ ide o sporné vyhlásenia, treba v prejednávanej veci uviesť, že 17. novembra 2016 politická skupina, do ktorej patril dotknutý člen predsedníctva Parlamentu, distribuovala tlačovú správu obsahujúcu vyhlásenie, formulované uvedeným členom, podľa ktorej „očakávame, že správa o audite bude potvrdená na schôdzi predsedníctva Európskeho parlamentu v pondelok a že orgány Parlamentu poskytnú jasnú a jednoznačnú odpoveď“ a že „finančné prostriedky musia byť vrátené a UKIP musí zodpovedať za svoju podvodnú manipuláciu s britským elektorátom“. V tomto oznámení sa ďalej uvádzalo, že žalobkyňa je politickou stranou na európskej úrovni, ktorú ovládala strana UKIP, teda UK Independence Party.
- 54 Dňa 18. novembra 2016 dotknutý člen predsedníctva Parlamentu uverejnil na sociálnych sieťach komentár, podľa ktorého „to chce ohromnú drzosť očierňovať [Úniu] pri každej príležitosti a súčasne ilegálne prijímať finančné prostriedky [Únie]“. Ako odpoveď na komentár tretej osoby na sociálnych sieťach tento člen predsedníctva dodal: „hovorím o zneužívaní finančných prostriedkov!“.
- 55 Zápisnica zo schôdze predsedníctva Parlamentu z 21. novembra 2016, dostupná on-line na internetovej stránke Parlamentu a v súvislosti s ktorou Všeobecný súd na pojednávaní vypočul Parlament, odkazuje na skutočnosť, že člen predsedníctva sa zúčastnil na schôdzi a sa na diskusiách, ktoré viedli k prijatiu napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2015. Okrem toho podľa tejto zápisnice jediná intervencia člena predsedníctva počas diskusie o tomto bode programu bola intervencia dotknutého člena, čo umožňuje konštatovať, že táto osoba zohrávala aktívnu úlohu pri diskusiách, hoci rozhodnutie bolo prijaté na návrh generálneho tajomníka Parlamentu.
- 56 Treba teda uviesť, že člen predsedníctva Parlamentu urobil návrhy, ktoré z pohľadu externého pozorovateľa umožňujú domnievať sa, že tento člen prejudikoval túto záležitosť pred prijatím napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2015. Predmetné vyjadrenia sa totiž neobmedzovali len na konštatovanie existencie rizika porušenia uplatniteľných pravidiel, ale naznačovali, že prijímanie finančných prostriedkov bolo „ilegálne“ a „podvodné“. Navyše, aj keď tento člen nemal funkciu spravodajcu alebo predsedu, Parlament na pojednávaní pripustil, že dotknutý člen bol spolu s ďalším členom zodpovedný v rámci predsedníctva za monitorovanie spisov týkajúcich sa financovania politických strán na európskej úrovni.
- 57 Okrem toho tvrdenia predložené Parlamentom v duplike, podľa ktorých tieto komentáre pochádzajú len od jedného člena jeho predsedníctva a preukazujú len to, že dotknutý člen preskúmal otázku a rozhodol sa ako bude hlasovať, nie sú presvedčivé.
- 58 Po prvé skutočnosť, že pochybnosti o prejavoch neustrannosti sa týkajú len jednej osoby v rámci kolegiálneho orgánu pozostávajúceho z pätnástich členov, nie je nevyhnutne určujúca, vzhľadom na to, že táto osoba mohla mať pri rozhodovaní rozhodujúci vplyv (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok

ESLP, 23. apríla 2015, *Morice v. Francúzsko*, CE:ECHR:2015:0423JUD 002936910, bod 89). V tejto súvislosti treba pripomenúť aktívnu úlohu, ktorú zohrával predmetný člen na schôdzi predsedníctva, ako to vyplýva zo zápisnice (pozri bod 55 vyššie).

- 59 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie Parlamentu, že sporné vyhlásenia sa obmedzujú len na to, že naznačujú, ako chcel dotknutý člen predsedníctva hlasovať, treba uviesť, že je dôležité nielen to, že uvedené predsedníctvo prijíma svoje rozhodnutia nestranné, ale aj to, že poskytuje dostatočné záruky na vylúčenie akýchkoľvek oprávnených pochybností v súlade s judikatúrou citovanou v bode 43 vyššie. Vzhľadom na kategorický a jednoznačný obsah uvedených vyhlásení predložených pred prijatím napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2015 treba konštatovať, že v prejednávanej veci došlo k vážnemu ohrozeniu nestrannosti.
- 60 V tejto súvislosti Parlament nemôže platne namietať voči skutočnosti, že člen jeho predsedníctva, ktorý je autorom sporných vyhlásení, mohol vyjadriť svoj osobný názor, pretože v zásade členovia kolektívneho orgánu rozhodnutia nemôžu verejne vyjadrovať svoje osobný názor v prejednávanej veci, pretože by to viedlo k hrozbe zbavenia podstaty požiadavky nestrannosti.
- 61 Parlament totiž musí poskytnúť dostatočné záruky na vylúčenie akýchkoľvek pochybností, pokiaľ ide o nezáujatosť jeho členov pri prijímaní rozhodnutí správnej povahy, z čoho vyplýva, že členovia sa zdržia akýchkoľvek verejných vyjadrení, ktoré sa týkajú správneho alebo nesprávneho nakladania politických strán na európskej úrovni s poskytnutými finančnými prostriedkami, ak sa spisy práve preskúmajú.
- 62 Vzhľadom na uvedené treba prijať prvú časť prvého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2015.

O údajnom porušení článkov 7 až 9 nariadenia (ES) č. 2004/2003

- 63 V druhom žalobnom dôvode predloženom na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2015 žalobkyňa tvrdí, že Parlament porušil články 7 až 9 nariadenia č. 2004/2003 tým, že sa domnieval, že niektoré výdavky sú neoprávnené, keďže boli použité na financovanie národných politických strán a kampane k referendu. Spochybňuje najmä závery o neoprávnenosti, ktoré sa týkajú po prvé financovania niektorých prieskumov v Spojenom kráľovstve, po druhé platieb uskutočnených v prospech troch konzultantov v Spojenom kráľovstve a po tretie určitých platieb, ktoré sa uskutočnili v Belgicku v prospech Parti populaire. Po štvrté spochybňuje dôvodnosť uvedeného rozhodnutia v rozsahu, v akom považuje platby dodávateľovi za neoprávnené z dôvodu údajného konfliktu záujmov.
- 64 Vzhľadom na záver vyplývajúci z preskúmania prvého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2015 sa Všeobecný súd v prejednávanej veci domnieva, že v rámci druhého žalobného dôvodu je vhodné vyjadriť sa výlučne k výhrade týkajúcej sa vyhlásenia o neoprávnenosti nákladov spojených s prieskumom vykonaným v siedmich členských štátoch v decembri 2015.
- 65 Žalobkyňa spochybňuje výklad Parlamentu, podľa ktorého financovanie prieskumu vykonaného v siedmich členských štátoch je v rozpore s článkom 7 ods. 1 nariadenia č. 2004/2003, ktorý sa týka zákazu nepriameho financovania vnútroštátnej politickej strany. Okrem toho spochybňuje skutočnosť, že výdavky na tento prieskum mohli byť vyhlásené za neoprávnené z dôvodu zákazu financovania referendových kampaní podľa článku 8 štvrtého odseku uvedeného nariadenia.
- 66 Parlament namieta voči tvrdeniam žalobkyne.

- 67 Parlament zdôrazňuje, že prieskumy, ktoré sa uskutočnili po parlamentných voľbách v Spojenom kráľovstve medzi júnom a decembrom 2015, sa čiastočne týkali otázok vnútroštátnej politiky, ale najmä referenda o Brexite. V duplike naznačuje, že prieskum uskutočnený v siedmich členských štátoch obsahoval otázky týkajúce sa členstva Spojeného kráľovstva v Únii a postavenia opýtaných vzhľadom na referendum o Brexite.
- 68 V odpovedi na otázky Všeobecného súdu na pojednávaní Parlament tvrdil, že prieskum uskutočnený v siedmich členských štátoch bol zameraný na Spojené kráľovstvo a týkal sa najmä referenda o Brexite, v prospech strany UKIP.
- 69 Pokiaľ ide o prieskumy, ktoré sa uskutočnili po voľbách v Spojenom kráľovstve od júna do decembra 2015, z napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2015 vyplýva, že s tým súvisiace výdavky sa považovali za neoprávnené z dvoch dôvodov, a to z dôvodu zákazu nepriameho financovania vnútroštátnej politickej strany, stanoveného v článku 7 ods. 1 nariadenia č. 2004/2003, a z dôvodu zákazu financovania referendových kampaní, ktorý je stanovený v článku 8 štvrtom odseku toho istého nariadenia. Podľa uvedeného rozhodnutia sa totiž tieto prieskumy týkali najmä referenda o Brexite a niektoré sa čiastočne týkali tiež otázok vnútroštátnej politiky.
- 70 Podľa článku 7 ods. 1 nariadenia č. 2004/2003 finančné prostriedky politických strán na európskej úrovni pochádzajúce zo všeobecného rozpočtu Európskej únie alebo z akéhokoľvek iného zdroja nemôžu byť použité na priame alebo nepriame financovanie iných politických strán, a najmä vnútroštátnych strán alebo kandidátov.
- 71 Treba pripomenúť, že dochádza k nepriamemu financovaniu vnútroštátnej strany, ak táto strana získa finančnú výhodu napriek tomu, že neexistuje priamy prevod finančných prostriedkov, napríklad tým, že jej nevzniknú náklady, ktoré by inak musela znášať (rozsudok z 27. novembra 2018, *Mouvement pour une Europe des nations et des libertés/Parlament*, T-829/16, vec v odvolacom konaní, EU:T:2018:840, bod 72). Na účely tohto posúdenia treba vychádzať zo súboru najmä časových, geografických nepriamych dôkazov a dôkazov týkajúcich sa obsahu financovaného aktu (rozsudok z 27. novembra 2018, *Mouvement pour une Europe des nations et des libertés/Parlament*, T-829/16, vec v odvolacom konaní, EU:T:2018:840, bod 83).
- 72 Pokiaľ ide o zákaz financovania referendových kampaní, treba uviesť, že článok 8 štvrtý odsek nariadenia č. 2004/2003 stanovuje, že oprávnené výdavky neslúžia na financovanie referendových kampaní.
- 73 Okrem toho predsedníctvo Parlamentu vo svojom rozhodnutí z 9. mája 2016 spresnilo, že otázka, či činnosť politickej strany na európskej úrovni predstavuje referendovú kampaň, závisí najmä od určitých podmienok, a to po prvé, či sa prípadné uskutočnenie takéhoto referenda už oznámilo verejnosti, aj keď ešte nebolo predmetom oficiálneho oznámenia, po druhé, či existuje priamy a zjavný vzťah medzi predmetnou činnosťou politickej strany a otázkou, na ktorú sa vzťahuje referendum, po tretie, či existovala časová blízkosť medzi predmetnou činnosťou politickej strany a dátumom stanoveným pre referendum, dokonca aj neoficiálnym. V tejto súvislosti treba uviesť, že Parlament nespochybňuje, že napadnuté rozhodnutie týkajúce sa finančného roka 2015 uplatňuje kritériá spresnené rozhodnutím uvedeného predsedníctva z 9. mája 2016.
- 74 S prihliadnutím na tieto úvahy treba preskúmať dôvodnosť napadnutého rozhodnutia týkajúce sa rozpočtového roka 2015 v rozsahu, v akom považuje za neoprávnené výdavky súvisiace s prieskumom vykonaným v siedmich členských štátoch.
- 75 Z preskúmania dokumentu obsahujúceho výsledky prieskumu uskutočneného v siedmich členských štátoch vyplýva, že sa uskutočnil v Belgicku, vo Francúzsku, v Maďarsku, Holandsku, Poľsku, vo Švédsku a v Spojenom kráľovstve na vzorke približne 1 000 osôb v každom štáte. Otázky, ktoré boli rovnaké v siedmich členských štátoch, sa týkali príslušnosti týchto členských štátov k Únii, hlasovania

účastníkov v rámci prípadného referenda o členstve v Únii, reforme podmienok členstva v Únii, riadenia utečeneckej krízy Spolkovou republikou Nemecko, prijímania utečencov v každom zo siedmich členských štátov, bezpečnostných hrozieb v siedmich členských štátoch, účasti siedmich členských štátov na európskych ozbrojených silách a v schengenskom priestore.

- 76 Po prvé je potrebné konštatovať, že časť prieskumu vykonaného v siedmich členských štátoch, týkajúca sa Spojeného kráľovstva, patrí do pôsobnosti zákazu financovania referendových kampaní podľa článku 8 štvrtého odseku nariadenia č. 2004/2003, keďže právna úprava týkajúca sa konania referenda v Spojenom kráľovstve bola s konečnou platnosťou schválená v decembri 2015, teda v čase uvedeného prieskumu, a obsah tejto časti bol do veľkej miery prepojený s týmto referendom.
- 77 Treba naopak konštatovať, že tieto úvahy neplatia, pokiaľ ide o časť prieskumu vykonanú v šiestich ďalších členských štátoch, v ktorom sa v tom čase neuvažovalo o žiadnom referende. Navyše Parlament netvrdil a už vôbec nepreukázal, že uvedená časť mohla byť akokoľvek užitočná pre referendovú kampaň o Brexite v Spojenom kráľovstve. Z tohto hľadiska preto túto časť prieskumu nemožno považovať za časť, ktorá má za cieľ financovať referendovú kampaň.
- 78 Po druhé, pokiaľ ide o zákaz nepriameho financovania vnútroštátnej politickej strany, treba zamietnuť tvrdenie Parlamentu, že časť prieskumu týkajúca sa ostatných šiestich členských štátov by mohla byť pre UKIP akokoľvek užitočná. Nebolo totiž preukázané, že obsah uvedenej časti by mohol mať pre UKIP akýkoľvek význam. Ďalej treba zdôrazniť, že táto časť sa vykonala v iných šiestich členských štátoch, ako je Spojené kráľovstvo, v ktorých UKIP nie je etablovaná.
- 79 Na základe vyššie uvedeného treba prijať túto výhradu.
- 80 Vzhľadom na závery uvedené v bodoch 62 a 79 vyššie treba zrušiť napadnuté rozhodnutie týkajúce sa rozpočtového roka 2015.

O návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2017

- 81 Na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2017 žalobkyňa uvádza tri žalobné dôvody, ktoré sú založené po prvé na porušení zásady riadnej správy vecí verejných a práva na obranu, po druhé na porušení článku 134 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. EÚ L 298, 2012, s. 1, ďalej len „rozpočtové nariadenie“) a článku 206 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 1268/2012 z 29. októbra 2012 o pravidlách uplatňovania nariadenia č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 362, 2012, s. 1, ďalej len „pravidlá uplatňovania rozpočtového nariadenia“) a po tretie na porušení zásad proporcionality a rovnosti zaobchádzania.

O údajnom porušení zásady riadnej správy vecí verejných a práva na obranu

- 82 Prvý žalobný dôvod uvedený na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2017 sa delí na dve časti. V prvej časti žalobkyňa tvrdí, že Parlament porušil zásadu riadnej správy vecí verejných, ako aj článok 41 Charty. V tejto súvislosti odkazuje na tvrdenia uvedené v rámci prvej časti prvého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2015 uvedené v bode 23 vyššie.
- 83 V druhej časti prvého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2017 žalobkyňa vytýka porušenie práva na obranu, najmä práva byť vypočutý, ktoré zaručuje článok 41 ods. 2 písm. a) Charty a článok 224 rokovacieho poriadku Parlamentu, ktorý platil v čase skutkových okolností. Na podporu tejto časti žalobkyňa

odkazuje v prvom rade na tvrdenia uvedené v rámci druhej časti prvého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2015, uvedeného v bode 25 vyššie. Po druhé dodáva, že napadnuté rozhodnutie týkajúce sa rozpočtového roka 2017 je založené na „doplňujúcom stanovisku“ externých audítorov o jej finančnej životaschopnosti, ktoré jej nebolo oznámené a nemohla sa k nemu vyjadriť. Po tretie tvrdí, že napadnuté rozhodnutie ju negatívne ovplyvnilo, pretože nebola schopná získať požadovanú bankovú záruku a že to napokon viedlo k jej likvidácii 26. apríla 2017.

- 84 Parlament namieta voči tvrdeniam žalobkyne.
- 85 Treba uviesť, že pokiaľ ide o prvú časť prvého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2017, žalobkyňa sa odvoláva na tvrdenia rozvinuté v rámci návrhu na zrušenie rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2015, avšak bez toho, aby sa dovoľavala nedostatku nestrannosti vyplývajúceho z vyjadrenia člena predsedníctva Parlamentu pred prijatím napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2017.
- 86 Pokiaľ ide o to, že žalobkyňa poukazuje na nedostatok nestrannosti predsedníctva Parlamentu z dôvodu jeho zloženia, je potrebné zamietnuť prvú časť prvého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2017 ako nedôvodnú z rovnakých dôvodov, ako boli uvedené v bodoch 40 až 50 vyššie.
- 87 Pokiaľ ide o druhú časť prvého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2017 týkajúcu sa porušenia práva byť vypočutý, treba na úvod uviesť, že podľa článku 224 ods. 1 rokovacieho poriadku Parlamentu účinného v čase skutkových okolností predsedníctvo Parlamentu rozhodne o žiadosti o financovanie podanej politickou stranou na európskej úrovni. Okrem toho podľa odseku 5 toho istého článku s výnimkou prípadov uvedených v odsekoch 1 a 4 predsedníctvo pred rozhodnutím vypočuje zástupcov dotknutej politickej strany.
- 88 Treba preto konštatovať, že článok 224 rokovacieho poriadku Parlamentu, ktorý platil v čase skutkových okolností, nepriznáva politickým stranám osobitné právo byť vypočutý predtým, ako predsedníctvo Parlamentu prijme svoje rozhodnutie o ich žiadostiach o financovanie.
- 89 Napriek tomuto konštatovaniu týkajúcemu sa článku 224 rokovacieho poriadku Parlamentu účinnému v čase skutkových okolností treba preskúmať, či sa za okolností prejednávanej veci žalobkyňa môže oprávnenne odvolávať na právo byť vypočutý založené priamo na článku 41 ods. 2 Charty. Z judikatúry totiž vyplýva, že dodržiavanie práva na obranu predstavuje základnú zásadu práva Únie, ktorá musí byť zabezpečená aj v prípade neexistencie akejkoľvek právnej úpravy alebo ak uplatniteľná právna úprava výslovne nestanovuje takúto formálnu požiadavku (pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. novembra 2012, M., C-277/11, EU:C:2012:744, bod 86, a z 9. júla 1999, New Europe Consulting a Brown/Komisia, T-231/97, EU:T:1999:146, bod 42).
- 90 Ak osoba podá žiadosť na inštitúciu Únie, najmä žiadosť o financovanie, právo byť vypočutý sa musí považovať za dodržané, ak inštitúcia prijme svoje rozhodnutie po skončení konania na základe dôkazov predložených navrhovateľom bez toho, aby mu bola poskytnutá ďalšia príležitosť byť vypočutý nad rámec tvrdení, ktoré mohol predložiť v čase podania svojej žiadosti (pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. decembra 1995, Windpark Groothusen/Komisia, T-109/94, EU:T:1995:211, bod 48, a z 15. septembra 2016, AEDEC/Komisia, T-91/15, neuvverejnený, EU:T:2016:477, bod 24; pozri v tomto zmysle a analogicky aj rozsudok z 30. apríla 2014, Euris Consult/Parlament, T-637/11, EU:T:2014:237, bod 119).
- 91 Výnimočne sa však možno odvolávať na porušenie práva byť vypočutý, ak sa inštitúcia Únie opiera o skutkové alebo právne úvahy, o ktorých žiadateľ nevedel, alebo o iné dôkazy, ako sú dôkazy, ktoré predložil (pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. decembra 1995, Windpark Groothusen/Komisia,

T-109/94, EU:T:1995:211, bod 48; z 30. apríla 2014, Euris Consult/Parlament, T-637/11, EU:T:2014:237, bod 119, a z 15. septembra 2016, AEDEC/Komisia, T-91/15, neuvverejnený, EU:T:2016:477, bod 24), alebo keď vytýka určité konanie žiadateľovi bez toho, aby mu dala príležitosť účinne vyjadriť jeho stanovisko (pozri v tomto zmysle rozsudok 9. júla 1999, New Europe Consulting a Brown/Komisia, T-231/97, EU:T:1999:146, body 5 a 42 až 44). Okrem toho treba uviesť, že v rámci postupov týkajúcich sa zaplata clá sa rozhodlo, že došlo k porušeniu práva na obranu, keď žalobca nebol schopný oznámiť svoje stanovisko k relevantnosti skutkových okolností alebo dokumentov uvedených v napadnutom akte (pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. novembra 1991, Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, bod 25; z 19. februára 1998, Eyckeler & Malt/Komisia, T-42/96, EU:T:1998:40, body 86 až 88, a zo 17. septembra 1998, Primex Produkte Import-Export a i./Komisia, T-50/96, EU:T:1998:223, body 63 až 71).

- 92 Výhrady uvádzané žalobkyňou treba preskúmať práve s prihliadnutím na tieto úvahy.
- 93 V prejednávanej veci po prvé napadnuté rozhodnutie týkajúce sa finančného roka 2017 nepochybne predstavuje individuálne opatrenie prijaté voči žalobkyňi v zmysle článku 41 ods. 2 Charty.
- 94 Po druhé na rozdiel od toho, čo tvrdí Parlament, ide o opatrenie, ktoré sa jej nepriaznivo dotýka, pretože rozhodnutie poskytnúť financovanie podlieha podmienkam, ktoré ukladajú nezanedbateľné bremeno, a to povinnosť poskytnúť bankovú záruku a obmedzenie predbežného financovania na 33 % maximálnej výšky grantu (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 23. októbra 1974, Transocean Marine Paint Association/Komisia, 17/74, EU:C:1974:106, body 15 až 17, pokiaľ ide o porušenie práva byť vypočutý v rámci udelenia výnimky s podmienkami podľa článku, ktorý je teraz článkom 101 ods. 3 ZFEÚ).
- 95 Po tretie žalobkyňa tvrdí, že napadnuté rozhodnutie týkajúce sa rozpočtového roka 2017 je založené na „doplňujúcom stanovisku“ externých audítorov o jej finančnej životaschopnosti, ktoré jej nebolo oznámené a nemohla sa k nemu vyjadriť.
- 96 V tejto súvislosti aj keď Parlament pripúšťa, že neoznámil dotknuté „doplňujúce stanovisko“ ako také žalobkyňi pred prijatím napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2017, treba uviesť, že oznámenia generálneho tajomníka Parlamentu z 10. novembra a 5. decembra 2016 vyzývajúce predsedníctvo, aby prijalo napadnuté rozhodnutia, ktoré žalobkyňa sama poskytla, dokazujú pochybnosti externých audítorov, pokiaľ ide o finančnú životaschopnosť žalobkyne. Žalobkyňa, ktorej bola na pojednávaní v tejto súvislosti položená otázka, tvrdí, že dostala kópiu tohto oznámenia generálneho tajomníka z 10. novembra 2016 v tom istom mesiaci. Okrem toho tieto pochybnosti o finančnej životaschopnosti žalobkyne boli uvedené aj v správe z auditu externých audítorov z 18. apríla 2016, o ktorej žalobkyňa uznáva, že sa s ňou oboznámila v liste z 10. mája 2016 adresovaným externým audítorom.
- 97 Preto vzhľadom na to, že žalobkyňa už mala vedomosť o pochybnostiach o jej finančnej životaschopnosti, ktoré tvorili základ napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2017, nemôže sa odvolávať na porušenie práva byť vypočutý v súvislosti so skutkovými okolnosťami, o ktorých už vedela pred prijatím napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2017.
- 98 Vzhľadom na uvedené treba zamietnuť prvý žalobný dôvod uvedený na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2017 ako nedôvodný.

O údajnom porušení článku 134 rozpočtového nariadenia a článku 206 pravidiel pre uplatňovanie rozpočtového nariadenia

- 99 V druhom žalobnom dôvode uvedenom na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2017 žalobkyňa tvrdí, že obmedzenie predbežného financovania na 33 % z maximálnej sumy grantu s výhradou poskytnutia bankovej záruky je v rozpore s článkom 134 rozpočtového nariadenia a článkom 206 pravidiel pre uplatňovanie rozpočtového nariadenia.
- 100 V tejto súvislosti tvrdí, že článok 134 rozpočtového nariadenia a článok 206 pravidiel uplatňovania rozpočtového nariadenia sa majú vykladať s prihliadnutím na článok 204j rozpočtového nariadenia, ktorý bol zavedený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 1142/2014 z 22. októbra 2014, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ, Euratom) č. 966/2012, pokiaľ ide o financovanie európskych politických strán (Ú. v. EÚ L 317, 2014, s. 28). Domnieva sa, že nebola v žiadnej zo situácií identifikovaných týmito ustanovením, ktorá by umožňovala požadovať poskytnutie bankovej záruky.
- 101 Žalobkyňa dodáva, že obmedzenie predbežného financovania na 33 % maximálnej výšky grantu s výhradou poskytnutia bankovej záruky je zjavne nesprávne, pretože napadnuté rozhodnutie týkajúce sa finančného roka 2017 bolo prijaté s ohľadom na jej finančnú situáciu na konci roka 2015 a nie v okamihu prijatia uvedených opatrení, teda v decembri 2016. Toto údajne potvrdil aj externý audítor. Podľa nej bola jej finančná situácia v decembri 2016 dobrá. Konkrétne tvrdí, že získala záväzky potenciálnych darcov a že viaceré vnútroštátne delegácie súhlasili s tým, aby zvýšili svoje príspevky vo výške od 30 000 do 100 000 eur.
- 102 Žalobkyňa napokon opakuje, že skutočnosť, že Parlament zohľadnil externý audit týkajúci sa jej finančnej životaschopnosti, ktorý jej nebol oznámený, predstavuje porušenie práva na obranu.
- 103 Parlament namieta voči tvrdeniam žalobkyne.
- 104 Podľa článku 134 ods. 1 rozpočtového nariadenia s názvom „Zábezpeka na predbežné financovanie“ zodpovedný povolujujúci úradník môže v prípade, že to považuje za vhodné a primerané, v jednotlivých prípadoch a na základe analýzy rizík požiadať príjemcu, aby vopred zložil zábezpeku s cieľom obmedziť finančné riziká spojené s vyplatením predbežného financovania.
- 105 Podľa článku 206 ods. 1 pravidiel uplatňovania rozpočtového nariadenia s cieľom obmedziť finančné riziká spojené s platbou predbežného financovania môže zodpovedný povolujujúci úradník na základe hodnotenia rizika od príjemcu požadovať zloženie zábezpeky vopred, a to až do výšky rovnajúcej sa sume predbežného financovania, okrem prípadov grantov s nízkou hodnotou, alebo rozdeliť platby na viacero splátok.
- 106 Okrem toho z článku 6 rozhodnutia predsedníctva z 29. marca 2004 vyplýva, že ak predsedníctvo Parlamentu nerozhodne inak, grant sa vyplatí príjemcom ako predbežné financovanie v jednej splátke, ktorá predstavuje 80 % maximálnej výšky grantu, a to do 15 dní odo dňa vydania rozhodnutia o poskytnutí grantu. Predbežné financovanie vo výške 100 % z maximálnej výšky grantu je možné, ak príjemca poskytne záruku na predbežné financovanie v súlade s článkom 206 pravidiel uplatňovania rozpočtového nariadenia, ktorá pokrýva 40 % udeleného grantu.
- 107 Z kombinovaného znenia ustanovení uvedených v bodoch 104 až 106 vyššie vyplýva, že Parlament disponuje na jednej strane právomocou požadovať zriadenie bankovej záruky a na druhej strane obmedziť sumu predbežného financovania s cieľom znížiť finančné riziko pre Úniu spojené s vyplatením predbežného financovania.

- 108 Z preskúmania ustanovení uvedených v bodoch 104 až 106 vyššie vyplýva, že Parlament disponuje istou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide na jednej strane o existenciu finančného rizika pre Úniu a na druhej strane o určenie opatrení, ktoré sú primerané a potrebné na ochranu Únie pred týmto rizikom. Parlament okrem toho disponuje istou mierou voľnej úvahy pri rozhodovaní, či je potrebné kombinovať dva druhy opatrení uvedených v bode 107 vyššie, a pri prípadnom rozhodovaní o výške predbežného financovania.
- 109 Na základe týchto zásad treba preskúmať tvrdenia predložené žalobkyňou v rámci druhého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2017.
- 110 Po prvé, ako správne uviedol Parlament, je nutné konštatovať, že článok 204j rozpočtového nariadenia zavedeného nariadením č. 1142/2014 sa neuplatňuje na skutkové okolnosti prejednávaneho sporu. Podľa jeho článku 2 sa totiž toto nariadenie uplatňuje až od 1. januára 2017. V každom prípade je výklad uvedeného ustanovenia, ktorý uvádza žalobkyňa, nesprávny, pretože z jeho znenia vyplýva, že Parlament môže požadovať poskytnutie predbežnej záruky, pokiaľ v súvislosti s predmetnou politickou stranou bezprostredne hrozí riziko, že by sa mohla dostať do úpadku alebo likvidácie, a nielen ak sa už v takejto situácii nachádza.
- 111 Po druhé bez toho, aby sa Parlament dopustil nesprávneho posúdenia, 12. decembra 2016 pri prijatí napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2017 zohľadnil napadnuté rozhodnutie týkajúce sa rozpočtového roka 2015, ktoré bolo prijaté len niekoľko dní predtým, konkrétne 21. novembra 2016, vyhlásil sumu 500 615,55 eura za neoprávnenú a žiadal vrátenie sumy 172 654,92 eura. Okrem toho sa Parlament nedopustil nesprávneho posúdenia ani v tom, že zohľadnil „doplňujúce stanovisko“ externého audítora na základe dostupných informácií, čím spochybnil finančnú životaschopnosť žalobkyne v prípade neexistencie dodatočných vlastných zdrojov.
- 112 Okrem toho, aj keď sa na zasadnutí správnej rady žalobkyne 6. decembra 2016 a na valnom zhromaždení z toho istého dňa diskutovalo o potrebe získať dodatočné zdroje vo výške 100 000 eur, zápisnica z týchto stretnutí neobsahuje žiadne informácie umožňujúce dôvodne predpokladať získanie tejto sumy.
- 113 Vzhľadom na tieto skutočnosti treba prijať záver, že Parlament bez toho, aby sa dopustil zjavne nesprávneho posúdenia, mohol usudzovať, že pre Úniu existovalo finančné riziko vyplývajúce z prípadného poskytnutia grantu žalobkyňi na rozpočtový rok 2017.
- 114 V súvislosti s tvrdením žalobkyne týkajúcim sa porušenia práva na obranu, pokiaľ ide o „doplňujúce stanovisko“, ktoré je len zopakovaním druhej časti prvého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2017, treba ho zamietnuť z rovnakých dôvodov, ako sú dôvody uvedené v bodoch 87 až 95 vyššie.
- 115 Vzhľadom na uvedené treba zamietnuť druhý žalobný dôvod uvedený na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2017 ako nedôvodný.

O údajnom porušení zásady proporcionality a zásady rovnosti zaobchádzania

- 116 V rámci tretieho žalobného dôvodu predloženého na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2017 žalobkyňa uvádza po prvé porušenie zásady proporcionality a po druhé porušenie zásady rovnosti zaobchádzania.

- 117 Po prvé žalobkyňa tvrdí, že napadnuté rozhodnutie týkajúce sa finančného roka 2017 je v rozpore so zásadou proporcionality, pretože Parlament mohol uvažovať o alternatívnych opatreniach, napríklad o zrušení grantu, keby sa príjemca dostal do úpadku alebo do likvidácie alebo, alternatívne, o obmedzení predbežného financovania na 33 % výšky grantu bez požiadavky bankovej záruky.
- 118 Po druhé žalobkyňa vytýka porušenie zásady rovnosti zaobchádzania v tom, že Parlament požiadal ostatných príjemcov, ktorých finančná životaschopnosť bola tiež diskutabilná, aby navrhli opatrenia na zlepšenie svojej finančnej situácie. Hoci sa to predpokladalo, Parlament jej neposkytol túto príležitosť a priamo sa rozhodol obmedziť výšku svojho predbežného financovania s výhradou poskytnutia bankovej záruky.
- 119 Parlament namieta voči tvrdeniam žalobkyne.
- 120 Po prvé treba pripomenúť, že zásada proporcionality, ktorá je súčasťou všeobecných zásad práva Únie, vyžaduje, aby akty inštitúcií Únie neprekračovali hranice toho, čo je primerané a potrebné na dosiahnutie legitímnych cieľov sledovaných predmetnou právnou úpravou, pričom v situácii, keď existuje výber medzi viacerými primeranými opatreniami, treba zvoliť také opatrenie, ktoré je najmenej obmedzujúce (rozsudok z 11. júna 2009, Agrana Zucker, C-33/08, EU:C:2009:367, bod 31).
- 121 Ako bolo uvedené v bodoch 107 a 108 vyššie, z ustanovení uplatniteľných vo veci samej vyplýva, že Parlament disponuje istou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide na jednej strane o existenciu finančného rizika pre Úniu a na druhej strane o určenie opatrení, ktoré sú primerané a potrebné na ochranu Únie pred týmto rizikom.
- 122 V rámci tohto žalobného dôvodu žalobkyňa spochybňuje nevyhnutnosť opatrení prijatých Parlamentom, a to obmedzenie predbežného financovania na 33 % celkovej výšky grantu spolu s požiadavkou bankovej záruky.
- 123 Treba však konštatovať, že alternatívne opatrenia spomenuté žalobkyňou nemohli ochrániť finančné záujmy Únie rovnakým spôsobom ako opatrenia prijaté Parlamentom. Zrušenie grantu v prípade, ak sa príjemca dostane do úpadku alebo do likvidácie, totiž nemôže zabezpečiť, že Parlament bude môcť prípadne získať poskytnuté prostriedky späť. To isté platí aj pre samotné obmedzenie predbežného financovania na 33 % výšky grantu bez požiadavky bankovej záruky, ktoré nemôže zaručiť prípadné vymożenie peňažných prostriedkov vyčlenených Parlamentom.
- 124 Preto treba výhradu žalobkyne založenú na porušení zásady proporcionality zamietnuť s ohľadom na voľnú úvahu Parlamentu pri určovaní vhodných opatrení a potrebných na ochranu finančného rizika pre Úniu.
- 125 Po druhé treba pripomenúť, že zásada rovnosti zaobchádzania je všeobecnou zásadou práva Únie, ktorej konkrétnym vyjadrením je zásada zákazu diskriminácie. Táto zásada vyžaduje, aby sa v porovnateľných situáciách nepostupovalo rozdielne a v rozdielnych rovnako, pokiaľ takýto postup nie je objektívne odôvodnený (rozsudok z 5. júla 2017, Fries, C-190/16, EU:C:2017:513, body 29 a 30).
- 126 V tejto súvislosti treba na jednej strane uviesť, že zo zápisnice zo schôdze predsedníctva Parlamentu z 12. decembra 2016, počas ktorého bolo prijaté napadnuté rozhodnutie týkajúce sa rozpočtového roka 2017, vyplýva, že uvedené predsedníctvo prijalo podobné opatrenia na zníženie finančného rizika v prípade siedmich príjemcov, vrátane žalobkyne.
- 127 Okrem toho, aj keby bolo nesporné, že podľa oznámení generálneho tajomníka predsedníctvu Parlamentu z 5. septembra 2016 týkajúcich sa ostatných príjemcov a z 10. novembra 2016 týkajúcich sa žalobkyne, Parlament zamýšľal požiadať niektorých príjemcov o opatrenia na zlepšenie ich finančnej

situácie, táto možnosť bola stanovená pre všetky v rámci žiadostí o grant na rozpočtový rok 2017. Okrem toho nič nenasvedčuje tomu, že by Parlament skutočne túto možnosť poskytol určitým príjemcom, ale nie žalobkyni.

- 128 Vzhľadom na uvedené treba zamietnuť výhradu žalobkyne založenú na porušení zásady rovnosti zaobchádzania, a tým aj tretí žalobný dôvod uvedený na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2017 v celom rozsahu ako nedôvodný.
- 129 Návrh na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa finančného roka 2017 treba preto zamietnuť ako nedôvodný.

O trovách

- 130 Podľa článku 134 ods. 3 rokovacieho poriadku, ak mali účastníci konania úspech len v časti predmetu konania, každý z nich znáša svoje vlastné trovy konania. Keďže v prejednávanej veci sa návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2015 vyhovel, aj keď návrh na zrušenie napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa rozpočtového roka 2017 bol zamietnutý, treba rozhodnúť, že každý účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania vrátane trov konania o nariadení predbežného opatrenia.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (ôsma rozšírená komora)

rozhodol takto:

- 1. Rozhodnutie Parlamentu z 21. novembra 2016, ktorým sa určité výdavky vyhlasujú za neoprávnené na účely grantu na rozpočtový rok 2015, sa zrušuje.**
- 2. Návrh na zrušenie rozhodnutia Parlamentu FINS-2017-13 z 12. decembra 2016 týkajúceho sa poskytnutia grantu žalobkyni na rozpočtový rok 2017 sa zamieta.**
- 3. Alliance for Direct Democracy in Europe ASBL a Európsky parlament znášajú vlastné trovy konania vrátane trov konania o nariadení predbežného opatrenia.**

Collins

Kāņčeva

Barents

Passer

De Baere

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 7. novembra 2019.

Podpisy